

for det første en anerkendt Sætning, at den skal indføres i Misgerningssager og politiske Sager. Den skal indføres, og det er i Grundloven af 1849 gennem den af 1866 til den nye Grundlov gentaget paa samme Maade. Men jeg vil ogsaa fremhæve, at det er en Sætning, som, alt vel overvejet og trods de Betænkeligheder, der kan være i enkelte Retninger, har Hjemmel i den Betragtning, at ved de groveste Forbrydelser, hvor det gælder om ikke Livet, saa dog saadanne Straffe, som afbryder hele Forbryderens øvrige Væren, maa der de yderste Garantier til, kun maa det ordnes paa en fornuftig Maade. Det er et gyldigt Princip, fordi der skyldes enhver Borger den bedst mulige Garanti i den Henseende, kun ikke under saadanne Forhold, hvor det ikke behøves, hvor det vilde være et urimeligt Offer af Penge og Tid, om man vilde gøre Sagen til Genstand for en Lægbehandling sammen med og i Samklang med Fagdommerens Behandling. Dette Princip staar fast gennem alle vore Kommissioner og Forslag. Det, der har voldt Vanskeligheder, har været Spørgsmaalet om Nævningernes Udtagelse, idet Spørgsmaalet har været, om de skulde vælges udelukkende af Kommunalbestyrelsen, altsaa indirekte være folkevalgte, eller om de skulde vælges, hvad Landstinget tidligere har hævdet med Styrke, af Kommissioner, sammensatte af to Medlemmer udenfor Kommunalbestyrelsen og tre af Kommunalbestyrelsen. Det var en Lettelse for Gennemførelsen af denne Sag, som har haft saa mange Vanskeligheder, at det ved Loven af 1909 blev vedtaget, at Nævningerne skulde udtages paa den sidste Maade. Og det er mig og alle, der interesserer sig for Sagen, en Glæde, at dette i Princippet blev vedtaget. Der er her gjort to Forandringer, som jeg bør omtale. Den ene er, at Formanden for Landsretten er traadt i Stedet for Overpræsidenten, henholdsvis Amtmanden. Dette betragter jeg nærmest som en Forbedring og som mere principrigtigt. Den anden er, at der er vedtaget en Udskydelsesret dér, hvor det gælder om Udtagelse af Nævninger til Tingslister. Det troede vi i 1914, at vi muligvis kunde spare, men der er naturligvis intet i Vejen for, for at forhøje Garantierne for den upartiske Røgten af Kaldet, at man ogsaa medtager dette Element. Der er altsaa med Hensyn til Lovforslagets tredie Hovedprincip intet at behøje eller gøre til Genstand for Kritik i det Forslag, som nu foreligger vedtaget af Folketinget.

Der var — vil jeg blot bemærke for at vise, at vi berørte ikke dette Spørgsmaal

blot med en Harefod, men vi tog alt op, som der kunde være Spørgsmaal om — fra nogle Medlemmers Side rejst Spørgsmaal om en Forandring af et Punkt, som ligger udenfor det, der hidtil har været behandlet i disse Forslag og overhovedet hidtil har været Genstand for Bestemmelse, nemlig om en Bestemmelse, der sigtede til at sætte strengere Vilkaar for Genoptagelse af en Straffesag, hvor der havde fundet Frifindelse Sted. Jeg skal, da dette Spørgsmaal ikke er optaget, ikke indlade mig nærmere paa det, men kun bemærke, at i Princippet er der ingen Forskel; det er en Gradsforskel, det her drejer sig om, og derfor har man fra alle Sider saa meget lettere kunnet slutte sig til den Opfattelse, at man her ikke optog dette Spørgsmaal til Drøftelse, men lod det staa, som det nu er foreskrevet, alt under Hensyn til, hvad Udviklingen ogsaa paa dette Punkt kunde føre til i Tiden.

Ved Siden af disse Hovedspørgsmaal, som Landstinget altsaa kan være fuldstændig enig med Folketinget i, staar der en stor Række Spørgsmaal, som jeg har tilladt mig at betegne som sekundære, og som jeg ikke her skal indlade mig paa. Disse Punkter er oprindeligt foreslaaede under Forhandlingen i 1914 og i alt væsentligt vedtagne af Folketinget. Der er af Folketinget kun gjort enkelte Rettelser, og de er af en saadan Natur, at Landstinget fuldt ud har kunnet tiltræde dem. Det vigtigste er Bestemmelsen i § 17, hvorefter det er blevet Regel, at naar en Retskreds overstiger 40,000 Indbyggere, skal der ansættes en særlig Dommer, der skal ikke være Mulighed, som det tidligere var foreslaaet, for at dele Kredsen i flere. Det har vi altsaa kunnet tiltræde.

Det praktisk allervanskeligste Spørgsmaal har dog maaske været det, der angaar Tavlerne for Retskredsene og Tavlerne for Politikredsene. Jeg bliver nødt til at dvæle noget derved. Der er i Folketinget gjort en Forandring i Forhold til, hvad der var foreslaaet efter Forhandlingerne i 1914 og foreslaaet af Regeringen i Overensstemmelse med Grundsætningen om, at hvor Folketallet var over 40,000, var der Valget mellem at have to Kredse eller to Dommere i een Kreds. Derefter udgjorde Hjørring og Børglum af de 88 Kredse to Kredse. Det har man nu forandret i Overensstemmelse med det Princip i § 17, jeg før omtalte. Man har bevaret Tallet 88 ved, at Rougsø Herred er een Kreds og Østerlisbjerg Herred ligesaa. Derimod har vi naturligvis intet at indvende. — Et andet Punkt, der har voldt en Del Vanskeligheder, angaar Hids Herred, der efter Regeringens Forslag skulde høre til